

liever het eilandje had moeten missen. Nu evenwel nam hij een nieuwe pruim en begon aan een stuk hout te snijden.

Een handig houtsnijder als de meeste boschbewoners, was hij al een heel eind opgeschoten met een miniatuur handsleedje, toen hij, toevallig opziende, iets zag, dat een geheel ander aanzien aan den toestand gaf. Hij wierp de halfgevormde snuisterij weg, stak het mes in den gordel en stond op. Nadat hij den stroom lang en met kennis van zaken had beschouwd, trok hij zijn mes opnieuw en ging een zwaren stok, een soort bergstok, snijden. Hij had gezien, dat zich juist boven den Val een ijsversperring vormde.

De Val van de Grootte Gaffel ligt juist in een scherpe bocht der rivier en schuin er doorheen. Vlak boven den Val is een ondiepte, en ofschoon er gewoonlijk slechts één eilandje zichtbaar is, komen er met laag water langs den geheelen rand groote rotsblokken boven. Bij deze gelegenheid wilde het geval, dat er na de eerste bezending drijfijis een tweede kwam die met boomstammen vermengd was. Bovendien was dit minder vergaan dan het ijs dat zich dicht bij den waterval gevormd had en het kwam in grooter schotsen afzakken. Toen eenige daarvan, samenhangend met boomstammen, tegen den kop van het eilandje strandden, was spoedig de kern van een ijsdam gevormd. Tegelijk bleven eenige boomstammen, diep in een brok ijs vastgevroren, tegen een der onzichtbare stroomriffen vastzitten. Aan den versten oever, in de holte van de bocht, vormde zich een opeenhooping van schotsen; en plotseling hield de toevloed als bij tooverslag op, het water liep bijna geheel af van den rand van den Val, en de rivier lag van boord tot boord gesloten.

De woudlooper zat bedaard toe te zien, alsof het een eenvoudig natuurverschijnsel en niet een ware brug des levens was, die zich daar onder zijn oogen vormde. Beetje bij beetje werkte zich de dam in elkander, ijs en drijf hout zwalpten tegen de versperring op, stapelden zich opeen of werden naar onder gestuwd, tot het geheel vast was samengedrongen tot op den bodem toe, — en de donder van den val verzwakte met het afloopen van het water. Dat was het oogenblik, waarop de jager gewacht had. Zoo ooit, dan was nu de ijsdam stevig, en hij zou dat misschien zoo lang blijven, tot de man den anderen oever bereikt had. Elke verdere seconde gebruikte de ijsgang slechts om de krachten te verzamelen, die de afsluiting weer zouden doorbreken. Hij wist, dat binnen enkele minuten de opgestuwde wateren alles voor zich uit zouden drijven, of anders donderend de versperring overstroomden in een nieuwen water-

val, die het eilandje schoon zou vegen. Hij sprong overeind, greep zijn stok, en nam nauwkeurig de ongelijke, onzekere oppervlakte op, om zijn weg te kiezen. Toen zag hij naar den beer om, met de gedachte of het instinct van het dier hem wellicht een juister inzicht gaf in de veiligheid van den dam. Hij bemerkte evenwel, dat de beer angstig naar hem zag en in 't geheel niet naar het ijs. Met een lach zei hij bij zichzelf, dat hij niets in de bosschen te maken had, als hij niet meer wist dan een beer, en hij zette vastberaden den voet op het verraderlijke pakijis. Voor hij tien schreden gedaan had, sprong de beer met een klagend geluid over-

eind en ging hem haastig achterna, blijkbaar eveneens van meening, dat de man er meer van wist dan hij.

In die vreemde, plotselinge stilte, onder het ijle geklater van den ineengekrompen waterval en het schuren der ijsschotsen tegen de bovenzijde van de versperring, zocht de man zijn weg over de glibberige, ordeloze oppervlakte van den dam, ieder oogenblik verwachtend, dat die met een donderend gebrul onder zijn voeten zou ineenstorten. Een pas of tien, twaalf achter hem kwam de beer, met haastige stappen

en bevend omziende naar den verzwakten waterval. Het wonder van het verdwenen water vervulde hem met ontzetting en hij scheen te denken dat het geheele geheimzinnige verschijnsel door den man was teweeggebracht. Toen het tweetal den oever bereikte, golfde het kokende water al weer tegen den kant op.

Zonder boe of ba schoof de beer zijn redder voorbij en maakte zich tusschen de stammen uit de voeten als een verschrikte kat. De man zag hem na met een langzaam opkomende glimlach, en keerde zich toen om, om het gevaarlijke pad dat hij zoo juist gegaan was, te beschouwen. Terwijl hij keek, scheen de dam in het midden weg te smelten. Een donderend gekraak en gebrul verscheurde de lucht. De geheele geweldige massa ijs en boomstammen en het ontzettende gewicht der opgestuwde wateren stortte zich met een oorverdoovend geraas over den rand, terwijl het schuim in warrelende massa's omhoog spoot. De woudlooper vertrok geen spier van zijn beenig gezicht, maar na een oogenblik haalde hij zijn broek op onder den gordel en prevelde nadenkend: »'t Was waarachtig net tijd, dat we wegwamen!»

Toen draaide hij zich op zijn moccassins om en schreed het pad op, tot de groote wouden zich om hem sloten en de woeste donder zich in de verte verloor.

H. M. J. Bok.

„HERINNERINGEN UIT MIJN JONGENSJAREN”.

Op aanwijzing der kalender afgaande, waren we nu reeds in de 2e week van Juli; doch het weer speelde ons voortdurend parten en deed meer denken aan een vroegen herfst, dan aan die heerlijke zomerdagen.

Meedoogenloos striemde de regen je in 't gezicht en bij stroomden plaste zoo nu en dan het hemelwater je langs de kleeren, het was thans een weertje, waar men zelfs geen hond doorheen zou sturen.

Neen, dat was nu toch waarachtig geen werk, om op excursie te gaan en terwijl ik heel gemoedelijk voor de vensterruiten naar de zware regendruppels zit te turen, komt een onweerstaanbaar verlangen bij mij op, eenige grepen uit mijn jongensjaren in D. L. N. ten beste te geven; niet als geroutineerd vakman, maar als volslagen leek.

Het heeft me werkelijk, reeds als jongen, altijd geinter-

resseerd; de dieren zoo in hun doen en laten van zoo nabij mogelijk gade te slaan en te bespieden.

Ik mag 't wel, zoo nu en dan eens ter gelegenertijd, al zijpelt de regen ook langs me neer, op een beschut plekje, de dingen die komen zullen afwachten. Zoo zag ik verleden week (in gedachten bij mijn vijver gezeten) onder dezelfde omstandigheden, geheel onverwachts, een prachtige lila-blauwe gaasvlieg, in loodrechten stand op een der stengels van de gele lisch plaats nemen.

Jammer, zoo haastig kon ik niet mijn kiekje gaan halen, of de vreemde bezoeker scheen alweer elders z'n verblijf gezocht te hebben. Jammer was 't ook, omdat het dier geen 20 cM. van mij af zat; maar ik heb toch nog hoop, de kans te gelegener tijd nog eens, en dan beter, waar te nemen.

Het is wel haast zeker, dat menigeen reeds bij zich zelve, evenals ik, gedacht zal hebben, jongens, jongens, had ik nu mijn kastje bij de hand, dan kon ik nu juist eens mooi dit of dat voor D. L. N. op een plaatje zetten, doch ja, het gaat hun dan al net precies als mij.

Vertoont zich bij toeval het een of ander opmerkenwaardig plotseling aan ons oog, dan heeft men meestal het ding niet bij de hand, terwijl als men er nu juist expres op uittrekt om te kijken, men het veelal een halven dag als overbodige ballast meesjouwt. Maar dit is het juist wat mij dringt om, zoolang ik een bepaald doel voor oogen heb en nog niet bevredigd ben, er toch weer op uit te trekken, tot ik mijn doel bereikt heb.

Geheel onverwachts komt men per slot van zaken toch tot datgene, waar men zóólang en met zooveel verlangen naar uitgezien heeft.

Ik geloof vrij zeker te kunnen zeggen, dat er oneindig veel is, wat men als 't ware bij toeval moet te zien krijgen; doch ook het tegenovergestelde is het geval. Men zal vaak, ja meestal, (om maar eens iets te noemen) op moeten trekken, om het heerlijke en verrukkelijke lied van den nachtegaal te hooren. Meer dan eens, was ik in den tijd, dat de zanger zijn mooiste lied ten beste geeft, vóór dag en voor dauw in het Vondelpark, volop genietend van zijne heerlijke melodie. Doch nu ter zake.

Ik herinner me nog zoo goed, uit mijn jongensjaren van 25 jaar terug, tijdens ik intern was op een kostschool in Weert, dat ik met mijn neefje, minstens 1 maal per week het moeras »de Peel« ter eekhoortjesjacht introk, vergezeld van een stevige trouwe keeshond. Nog geniet ik, als ik dat zevental jaren de revue laat passeeren. Wat een prettig gedoe, was dat.... 's Morgens te klokke vijf uur, gingen we op stap, het eene bosch in, het andere weer uit, altijd oogen en ooren goed open en terdege opgelet. Vaak dwaalden we dan op die wijze, zoo scharrelend en turend, ongemerkt uren ver van honk door de bosschen en dat 't liefst nog wel zonder bepaald den weg terug te weten. Nu en dan konden we elkaar vragender wijze aankijken, dachten weleens door die geheimzinnige stilte welke diep in het bosch heerschte, of nu niet een benauwd half elfje aan zou breken, doch dan viel ons oog weer op onze trouwen viervoeter en we zetten dan den marsch maar weer met wat frisschen moed voort. Van het niet meer terugvinden van den goeden weg was geen sprake, aangezien het reuk-orgaan van Kees ook hier steeds uitstekend z'n plicht deed en ons immer in de goede koers bracht, als we afgedwaald waren.

Het staat me nog zoo helder voor den geest, dat we eens een gedeelte bosch aantroffen, waar we tal van gedraaide of geslingerde takken zagen, (als ik het zoo eens noemen mag) welke door heerlijk geurende slingerplanten als 't ware gewurgd schenen te worden. Wat wisten wij toen

der tijd als jongens van 10 en 12 jaar op een boerendorp van een kamperfoelie en zijn vreemde wijze van groeien en grijpen enz.? Maar, mooi waren ze, en daarom sneden we er dan ook met ons knipmes een paar mooie wandelstokken uit. Er waren er bij, die zoo'n mooi en regelmatig in afstanden verwrongen groei hadden, dat men zou denken, dat ze op de draaibank bewerkt waren.

Het zal niet weinig zijn, wat wij in dat zevental jaren, zoo al in domme onnoozelheid met voeten en handen vernield hebben.

Thans, nu ik door de lectuur van Heimans en Thijsse op de hoogte gebracht ben, weet ik maar al te goed, hoevele van die heerlijk riekende orchideeën, wij daar, als bocht, onachtzaam als kwajongens vertrapt hebben. O, zoo gaarne zou ik ze nu in mijn bezit hebben. Nog zie ik neeflief, tuk op een nest met jonge wilde eenden, een paar plankjes (die ons immer op onze strooptochten van pas kwamen) onder de schoenen binden, om het al te gevaarlijke en sponsachtige landje te kunnen betreden. Bij elke tientallen schreden zien en hooren we vogels van allerlei slag uit het struikgewas met angstig geluid opvliegen. Ontelbare kievieten verstoorden hier met hun gekrijt, gemengd met het hameren van den specht op den eik, de diepe stilte dier wildernis en eenzaamheid. Meerkollen en eksters vliegen onophoudelijk maar af en aan, om hun kroost van 't allernoodigste te voorzien. Meenden we eindelijk op een boomstronk gezeten, onze tanden eens in den meegevoerden boterham te zetten, dan hoorden we plotseling weer, als was hij pal bij ons, het geheimzinnig geroep van den koekoek.

Specht en wielewaal wedijveren hier in hun vederpracht; men moet ze hier in die verloren eenzaamheid eens stil bespieden, om te kunnen genieten van het bruske en wilde gedoe, aan dat soort vogels zoo eigen.

Zeër goed weet ik nog, dat we, moe en afgemat, van het vruchteloos vervolgen van een eekhoorn, op den vlakken grond in een bosch van Zwartbroek eens een boterham zouden aanspreken, toen we tot onzen grooten schrik ontwaarden, dat de grond waarop we hadden plaatsgenomen scheen te bewegen. Waar we ook keken, overal wemelde het van die groote roode boschmieren van 10 à 12 m.M. groot.

Achter ons bemerkten we een hoop dennenaalden, zeker wel 1 M. hoog en minstens even breed, welke ons toescheen te leven en te bewegen; niet grauwgrijs was de berg, doch bruin rood getint van de ontzaglijke hoeveelheid mieren, welke blijkbaar dezen berg aan 't bewerken waren. We rilden er van en toch moest ik nog heel eventjes kijken, hoe verscheidene van die gasten een andere makker aan 't vervoeren waren. Wat ze eigenlijk uitvoerden, heb ik nooit kunnen begrijpen, maar wel zag ik duidelijk alle hens aan 't slapen en dragen, dat het een lust was om te zien. Hoogstens enkele minuten durfden we hier toeven bij dat mierennest, daar wij staande noch gaande rust hadden van dat schrille gespuis. Dat de gasten niet stilgezeten hadden, werd ons bij thuiskomst duidelijk genoeg bewezen, door talrijke, later hevig jeukende bulten.

Al te duidelijk was het ons geleerd, dat we voortaan dergelijke plekjes stilletjes links moesten laten liggen, en dit nu juist niet de aangewezen plek was, om onze boterham te verwerken. Ik vertelde daar straks, dat we ons zoo nu en dan wel eens wat minder op ons gemak gevoelden. Nu in zekeren zin heeft iedere jongen zich wel eens angstig gevoeld in een bosch; éénmaal echter was er inderdaad reden voor. Nadat we reeds een jaar of drie zoo aan 't scharrelen waren geweest, deed op zekeren dag in 't dorp een verhaal de ronde, dat er ter hoogte van Zwartbroek en Maashees een wild zwijn gezien was. Een flinke

afwisseling, niet waar, voor onze geregelde eekhoortjesjacht. Toch bleek eenige dagen later, dat het beslist geen praatjes was geweest, daar er op zekeren dag op het stadshuis te Weert tegen f 0,10 entrée een geschoten wild varken te bezichtigen was.

Als jongens hoorden wij toen de toedracht der zaak aldus nitleggen. Door de veelvuldige regens in voor- en najaar, overstroonden vaak de rivieren in Limburg en langs de Duitse grens ook de dichte bossen en moerassen. Het wild dat er zich in bevond, werd dan door het wassende water verderop gedreven, tot schrik van de eenzaam wonende boeren. In hoeverre, deze nitlegging waarheid bevat, laat ik in het midden, doch het monster lag er, met een schot door het linker oog voorgoed geveld. Met eigen oogen hebben we daar zien liggen, een geweldig beest, ruim zoo groot en veel zwaarder als ons varken, met bruin-zwart borsteligen huid en gewapend met een paar echte slagstanden van circa 5 cm. lang, welke eenigszins gekromd opwaarts uit zijn muil staken. Bij levenden lijve, had het monster in Zwartbroek getoond, zich terdege te kunnen verdedigen, daar een boerenarbeider, welke hem met een rieksteek onschadelijk trachte te maken, er het leven bij in had geschoten. Van geheel onschuldigen aard, waren onze tochtjes, zooals men ziet, dus volstrekt niet, doch ten eerste had er zich nog nimmer zoo iets voorgedaan en in de tweede plaats zagen wij als jongens wel gaarne dat er eenig gevaar in school. Wel zat de schrik er thans een weinig in, waarom wij dan ook de excursions, in stede van elke week, eens op drie weken bepaalden. Maar laten wij tot onze eekhoortjesjacht terugkeeren. Hadden we goed en wel op aanwijzing van Kees, een nest gevonden, dan trokken we om beurten, met aangebonden klimsporen, den bewusten denneboom in, ten einde het nest even te kunnen inspecteeren.

Meestal verraadde een hoeveelheid fingegeknabbelde pijnappels onder den voet van den boom of een paar meter daar vandaan, dat er jongen moesten zijn. Niet altijd was het nest, zoo maar, zonder meer, te bereiken, en wat meer zegt, gewoonlijk werd men ter rechtertijd bij het betasten van het nest, op een gevoelige wijze door den vader of de moeder in de vingers gebeten. Nu bijten die diertjes iemand juist geen vinger af, doch hun beet is toch wel van dien aard, dat men ook door het *plotselinge* bijten, onwillekeurig ijlings de hand terugtrekt en kans heeft te vallen; vooral als men bemerkt, dat het bloed langs die vinger loopt, welke met het beestje kennis gemaakt heeft.

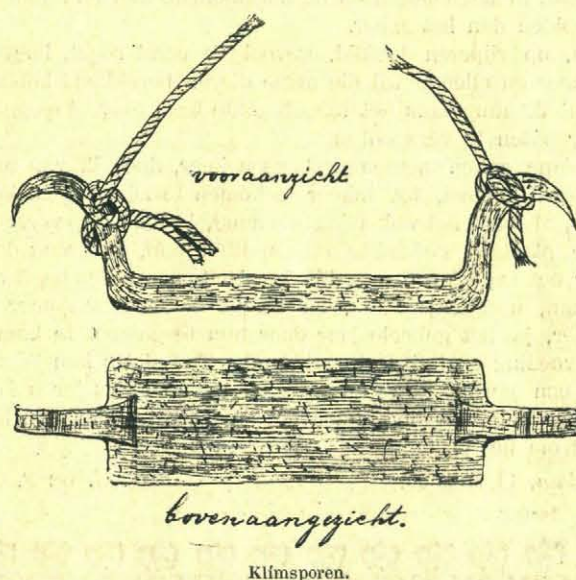
Trouwens het ligt nogal voor de hand, zou ik zeggen, want waar het op z'n tijd de harde taaie pijnappels weet te pellen, zal het voorzeker geen moeite hebben, om op een malsch stukje vleesch de tanden te probeeren.

Heeft men nu het geluk, een oude op het nest te verschalken en beet te grijpen, dan zal die greep juist achter in den nek moeten zijn, want o wee, als ge het dier toevallig bij den staart grijpt; de eekhoorn slingert zich in een ondeelbaar oogenblik om uw arm en een geduchte beet, doet u ijlings de hand terug trekken en..... het dier is tegelijkertijd op vrije voeten. Meer dan eens hebben we als echte kwajongens, de nesten met jongen en al weggehaald, terwijl de diertjes nog niet eens de oogen open hadden. Om ze nu toch op te kunnen kweken, namen we een mondje lauwe melk, staken hun een dun rietje in den mond, en voedden ze op die wijze, net zoo lang, tot ze de oogjes openden.

Altijd hebben wij er goede resultaten mede bereikt en dat moet ik ronduit bekennen, al waren we ook ondeugende rakkers, de diertjes hadden 't goed bij ons. Voer in de kooi kregen ze echter absoluut niet; ze werden op gezette tijden gevoerd met lauwe melk, hazelnooten, pitjes

uit de pijnappels, gewone noten en nu en dan een stukje oudbakken brood. Waren ze eenmaal volwassen, zoodat zij zichzelf konden redden, dan werden ze om beurten een voor een op de speelplaats op den rekstok gezet en ze leerden dan in drie   vier dagen sprongen maken van 1 of 2 Meter afstand, waarvoor ze dan telkens een of twee noten als versnapering uit de hand opaten. Het waren voor ons jongens de lievelingsdiertjes, zoo mak als ze waren; de kleinste kornuiters onder ons liepen er mee op hun schouder. Nog even wilde ik hier mededeelen voor hen, die het niet weten, hoe wij het aanlegden, indien boomen beklommen moesten worden, die wij niet met onze beenen konden omvatten. Zooals boven reeds gezegd, gebruikten wij daartoe met goed gevolg altijd de onafscheidelijke klimsporen, waarvan de bijgaande fig. een trouwe afbeelding geeft.

Onder elken voet, werd er één onder het midden der schoen, stevig met een bindtouw bevestigd. Vervolgens werd de stam met beide armen stevig omkneld, en tegelij-

kertijd beurtelings links en rechts de omgebogen spoorhaak in den stam geslagen; op gelijke wijze ongeveer alsof men een trap beklimt. Oude eekhoortjes hebben we wel nagezeten soms twee of drie uur lang. Het kwam er dan maar op aan het dier in de toppen der sparren in 't oog te houden. Nu en dan als de gast de boom niet wilde verlaten, gaven we met een stevige knuppel, een fikse slag tegen den stam, waardoor hij dan genoodzaakt werd een sprong op een andere soms dunneren boom te wagen, of in het jongere hout over te gaan. Geloof niet, waarde lezers, dat ik overdrijf of fantaseer, als ik u zeg, dat we de diertjes menigmaal sprongen hebben zien maken van 2   3 1/2 M. hetgeen op de volgende wijze, door hen met goed succes wordt toegepast.

Als afscheiding tusschen de zware dennebossen en het jonge naaldhout treft men veelal een sloot of greppel of ook wel een bereden weg van 4 of 5 M. breed. Het achtervolgde dier zoekt nu in z'n angst naar een stevigen ver vooruitstekende dennetak, loopt dan zoo vlug en zoo ver het kan naar het uiteinde er van, wipt even met de zwiepende tak op en neer en doet dan in een ondeelbaar oogenblik zijn sprong op leven of dood, naar de overzijde van het bosch, om in het kreupelhout voor goed gered te zijn. Ik heb het echter ook wel meer dan eens bijgewoond, dat zijn nageltjes hem niet vasthielden, zoodat hij in het water terecht kwam. Nu zou men stellig denken, dat men hem dan wel de baas af is; geen gedachte; in vertwijfeling

zwemmen ze uit alle macht naar den overkant, wel wetend, dat voor hen alleen daar redding te wachten is.

Gelukt hun de sprong naar het jonge naaldhout, dan kan men gerust onverrichterzake huiswaarts keeren, daar er hoegenaamd geen denken aan is, om het dier in dat dichte kreupelhout ook maar enkele meters te achtervolgen.

Wanneer zoo'n eekhoornjacht voor ons geen bevredigend resultaat had opgeleverd, dan moesten de vogels en hun nesten het maar ontgelden. Met weemoed denk ik nog terug aan die groote eieren snoeren, welke bij neeflief tegen den wand als sierraad hingen. Troffen we nesten aan met jongen er in (tenzij het meerkollen of eksters waren), dan lieten we die nesten, zooals we ze vonden op hun plaats. Eieren werden zonder pardon mee naar huis genomen en in een emmer water onderzocht of ze bezet waren of niet; die goed waren, werden onder en boven met een stopnaald doorgeprikt en leeggezogen, daarna nagespoeld en ten slotte in volgorde aan een draad sajete tot een snoer geregen; de grootste in het midden en de allerkleinste aan de uiteinden voltooiden dan het snoer.

Nu, op rijperen leeftijd, gevoel ik eerst recht, hoeveel hartzeer en ellende wij die arme dieren berokkend hebben, zoodat ik hun thans het toegebrachte leed, zooveel mogelijk zal trachten te verzachten.

Gedane zaken nemen wel geen keer, doch ik van mijn kant wil toonen, tot inkeer gekomen te zijn. Jaren lang reeds, al weet het ook bijna niemand, breng ik op verschillende plaatsen geschikte bloempotten aan, en breng daar waar het maar even mogelijk is of het maar reden heeft van bestaan, nestkastjes aan, en tracht ook verder Zomer en Winter, ja het geheele jaar door hun te gemoet te komen wat voeding en huisvesting betreft. Ten slotte kan ik nog met een gerust geweten zeggen, dat ik reeds jaren lang geleerd heb, de dieren zooveel mogelijk te helpen in hun strijd om het bestaan.

A'dam, 41 Juli '09.

W. H. DE F.

Botanisch Zakboekje.

Voor een paar jaar (zie *D. L. N.* 12e jaarg. blz. 59) vroeg ik in dit tijdschrift of er sympathie bestond voor de uitgave van een eenigszins volledige lijst der in Nederland voorkomende planten. Op die vraag mocht ik zooveel toestemmende antwoorden ontvangen, dat ik in vertrouwen op succes de bewerking der lijsten op mij durfde nemen, waarvan de uitgave echter door allerlei onvoorziene omstandigheden (waaronder een vrij langdurige ongesteldheid van ondergeteekende) zeer werd vertraagd. Als Botanisch Zakboekje zijn de lijsten nu verschenen bij de firma Van Belkum te Zutphen, die het uiterlijk keurig verzorgde. Op blanco pagina's is ruimte gelaten voor aantekeningen, waardoor ieder nu in het bezit kan komen van een catalogus bij z'n verzameling en een gidsje omtrent bloeitijden en vindplaatsen van planten. Een groot gemak lijkt me zoo'n boekje vooral voor hen, die in verschillende deelen van ons land wonen en doubletten met elkaar wenschen te ruilen. Door elkaar de ingevulde boekjes toe te zenden, krijgen ze van elkanders reeds verworven schatten een getrouw beeld.

Ambt Doetinchem, Juni '09.

A. JOMAN.

De Baardmannetjes.

Geachte Heer Bolleman v. d. Veen!

Vergun mij nog een kort woord naar aanleiding uwer beschouwingen over bescherming der baardmannetjes in *De Levende Natuur* van 4 Juli jl. Dat u mijn mededeeling over het niet beschermd worden der baardmannetjes volgens onze wet, meende te moeten rectificeren in *Buiten*, het blad, waarin ze werd aangetroffen, was geheel correct, al sloegt gij in deze de plank ook een weinig mis; dat ge uw z.g. rectificatie echter ook deed plaatsen in andere kranten en tijdschriften, was eenigszins zonderling en behoort, naar ik meen te weten, niet tot de gebruikelijke persmanieren. Maar dit wil ik nu verder laten rusten. Er is in uw laatste antwoord echter nog iets, dat ik niet met u eens kan zijn. U veronderstelt, dat een leek een toelichting heeft willen geven van wat men onder Nederl. meezen verstaat en dat die man (bedoeld wordt de wetgevers en hun voorlichters) van het bestaan van de baardmees niet heeft afgeweten. Mag ik er u op attent maken, dat de wetgever zich geplaatst heeft op het standpunt van bescherming te verleen, enkel aan die in 't wild levende vogels en zoogdieren, die positief, nuttig voor de landbouw en houtteelt zijn?

Alle Nederlandsche meezen zijn buiten kijf daarvoor uiterst nuttig. Het baardmannetje evenwel, dat enkel in moerassen en rietvelden wordt aangetroffen, is ten opzichte van landbouw en houtteelt gansch neutraal, zoodat de wetgever geen termen vond, ook dezen vogel van overheidswege te beschermen.

Uitgaande van de nuttigheids-idee was deze handelwijze consequent en correct.

Een andere vraag is het, of het wenschelijk is, bij vogelbescherming, enkel van de nuttigheidsgedachte uit te gaan. Met u, blijf ook ik dit verkeerd achten.

U schrijft verder menigmaal, wél wettig beschermende vogels bij de vogelhandelaren te hebben aangetroffen. Mocht dit nog eens voorkomen, dan geef ik u in overweging, even de politie met uw bevinding in kennis te stellen. U zult dan het genoegen smaken, dat onmiddellijk proces-verbaal wordt opgemaakt en de overtreders gestraft, bij recidive zelfs vrij gevoelig gestraft wordt.

Ten slotte komt u tot de conclusie, ja, tot welke conclusie komt u eigenlijk? Uit het door u geschrevene was dit niet duidelijk op te maken. Meent u nu nog, dat de baardmeezen tot de beschermde vogelsoorten behooren of is u van uw dwaling genezen? U geeft een gedachtengang *naast* de mijne, maar, waarde heer, voor ieder, die even de moeite neemt, de vogelwet te raadplegen, is maar één gedachtengang mogelijk, nl. dat de baardmees *niet* tot de beschermde vogels behoort.

Op mijn verzoek, uw onjuiste rectificatie te willen herstellen in die bladen, welke ze opnamen, kunt u niet ingaan, omdat u dit een nuttelooze bezigheid acht (dat had u iets eerder moeten bedenken!) en omdat u niet eens meer weet, welke dit zijn, behalve de door mij genoemde. (Wat niet voor een sterke memorie uwerzijds pleit).

Mij is het wel, maar heel fair kan ik uw opvatting niet vinden.

J. L. F. DE MEIJERE.

Wie doet dat?

Wij ontvingen uit Arnhem een paar bloemen van de gewone ganzebloem, *Chrysanthemum leucanthemum*, waarbij alle lintbloempjes waren afgebroken; 't onderstuk, de bloembuis met een klein stukje lint zat nog gaaf in 't korfje. Een sentimenteel meisje is dus niet schuldige, want die trekken de lintbloempjes heelemaal uit. Er groeiden er een groot aantal zoo tusschen de normale bloemen. Wie weet daar iets van?

Th.

Germanismen.

De opmerking van den heer Thijssse in No. 4 van *De Levende Natuur* over het nadeelige van uit 't Duitsch bewerkte boeken (zie zijn *Boekbeoordeling*) geeft mij gelegenheid even te wijzen op het storende van een Germanisme in de door Dr. Buekers bewerkte boeken van Schmeil. Ik begrijp tenminste nooit, waarom Dr. Buekers in die overigens zeer aangename leerboeken steeds spreekt over »werveldieren» (Wirbelthiere) inplaats van *gewervelde* dieren en dan toch weer weer, zeer asymmetrisch van ongewervelde dieren op zijn Hollandsch. Ik hoop niet, dat dit »werveldieren» op onze scholen gebruikelijk wordt.

P. J. BOLLEMAN VAN DER VEEN.